

2026-01-09 Nr. NV-60

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-26-7 TAIS-26-44	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO NR. VIII-1234 3, 9 ¹ , 9 ² STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-925 PROJEKTO		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2026-01-26	<i>Ekonomikos ir inovacijų ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta	<i>Pasirenkama</i> ☒ Svarstyti TAP ☒ Svarstyti LRV posėdžio A dalyje ☐ Gražinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Įstatymo pakeitimo projektu Seimo Audito komiteto nariai Artūras Zuokas, Roma Janušonienė, Karolis Podolskis, Jurgis Razma, Ramūnas Vyžintas, Vytautas Grubliauskas, Matas Maldeikis, Virgilijus Alekna, Artūras Skardžius, Viktoras Fiodorovas, Lukas Savickas siūlo:

- **Išplėsti „vieno langelio“ principą** – leisti naudoti automatizavimo ir dirbtinio intelekto toliau – DI) sprendimus prašymams, skundams nagrinėti ir administraciniais sprendimams rengti;
- **Nustatyti skaitmeninių paslaugų teikimo tvarką** – sudaryti galimybę vienoje vietoje matyti santykius su institucijomis, teikti ir stebėti užklausas bei gauti struktūrizuotus atsakymus;
- **Įteisinti proaktyvias paslaugas** – institucijoms, remiantis turimais duomenimis, aptarnauti asmenis be atskiro prašymo;
- **Suteikti teisę teisė viešojo administravimo subjektams naudoti automatizavimo ir DI įrankius** - dokumentų rengimui, užklausų analizei, sprendimų projektavimui ir grįžtamajam ryšiui. Kai sprendimai reikšmingi asmens teisėms ar pareigoms, juos privalomai peržiūrėtų žmogus.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Vyriausybės išvados projekte **siūloma iš esmės pritarti įstatymo projekto siekiui** skatinti DI naudojimą viešajame sektoriuje, **tačiau nepritarti įstatymo projektui dėl šių priežasčių:**

- **Netinkama reguliavimo vieta (įstatymas).** Viešojo administravimo įstatymo paskirtis – nustatyti viešojo administravimo principus ir sistemą, o ne reglamentuoti konkrečių informacinių technologijų (įskaitant DI) naudojimą. DI ir kitų IT sprendimų taikymas turėtų būti reguliuojamas Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme.
- **Neatitinka teisėkūros tikslingumo principo.** Projekto siekiai jau įgyvendinami arba bus įgyvendinami kitomis, efektyvesnėmis priemonėmis:
  - ✓ **2026–2040 m. nacionalinė skaitmeninės plėtros darbotvarkė rengiama**, kurioje bus nustatyti DI plėtros tikslai ir priemonės;
  - ✓ **rengiamas atskiras įstatymas, skirtas ES DI akto įgyvendinimui**, bus vertinamas poreikis keisti Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymą;
  - ✓ nuo 2026 m. Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra planuoja **mokymus ir metodinę pagalbą** viešojo administravimo subjektams DI diegimo srityje.
- **Netinkamos teisinio reguliavimo priemonės.** Projekte numatytos nuostatos yra **deklaratyvios ir nepakankamai aiškos**, nenustato konkrečių viešojo administravimo subjektų teisių ir pareigų, todėl realiai nepaskatins DI naudojimo.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Pagal Teisingumo ministerijos pastabas išvados projektas buvo pakoreguotas ir darbo tvarka suderintas. Vidaus reikalų ministerija ir Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra pastabų neturėjo.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

PAŽYMĄ PARENGĖ	Kipras Mensevičius
	Informacinių technologijų valdysenos grupė, patarėjas